

Pierwszy Kraków Heritage Lab o Nowej Hucie jako Pomniku Historii

2023-03-15

W 2023 r. przypada 45 lat od pamiętnego wpisu Krakowa na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO. Kraków został umieszczony wraz z Kopalnią Soli „Wieliczka” w gronie 12 obiektów kultury i natury. Był także pierwszym europejskim miastem, które uzyskało ten prestiżowy status jako dobro wspólne ludzkości. W wyjątkowym roku jubileuszu inaugurujemy Kraków Heritage Lab - cykl interdyscyplinarnych rozmów służących wymianie wiedzy i doświadczeń w zakresie szeroko rozumianej problematyki dziedzictwa kulturowego. Pierwszym tematem naszych spotkań jest Nowa Huta, która właśnie otrzymała status Pomnika Historii.

Uznanie za Pomnik Historii to jedna z form ochrony zabytków w Polsce, którą dotychczas zostało objęte łącznie 123 obiekty i miejsca w kraju, szczególnie cennych dla kultury narodowej. W Krakowie są to: Stare Miasto, Opactwo Benedyktynów w Tyńcu i kopiec Kościuszki, a teraz także zespół architektoniczny i urbanistyczny Nowej Huty.

Podczas uroczystości wręczenia wpisów na listę Pomników Historii, 3 lutego prezydent RP Andrzej Duda, dziękując i gratulując wszystkim laureatom (tym razem wpis otrzymało dziewięć obiektów), podkreślał rolę troski o zabytki i pamięć historyczną dla teraźniejszości i kształtowania postaw patriotycznych następnych pokoleń.

Od ponad dekady miasto prowadziło starania, aby Nowa Huta została uznana za Pomnik Historii. W tym roku proces ten został uwieńczony sukcesem i miejsce, które jest niezwykle cennym świadectwem przeszłości od czasów prehistorycznych, przez okres oddziaływania Opactwa w Mogile, budowy Kombinatu i miasta Nowa Huta, po narodziny ruchu NSZ Solidarność, uznawane za arcydzieło myśli planistycznej, o unikalnym układzie architektoniczno-urbanistycznym, doczekało się formalnego uhonorowania wpisem na listę Pomników Historii.

Pierwsza rozmowa z cyklu Kraków Heritage Lab została poświęcona właśnie tej kwestii: historii ubiegania się o wpis, zaangażowania ekspertów, badaczy, strony społecznej, radnych dzielnicowych, ale także samych mieszkańców. W rozmowie pt. „Nowa Huta - pomnikiem historii - i co z tego wynika?” swoje poglądy i opinie wymienili znakomici goście, m.in. prof. Zbigniew Myczkowski i prof. Urszula Forczek-Brataniec z Politechniki Krakowskiej, Karolina Żłobicka z Muzeum Nowej Huty, dr Jarosław Kłaś z Ośrodka Kultury im. C. K. Norwida, Radny Stanisław Moryc z Zarządu Dzielnic XVIII Nowa Huta, Paweł Jagło z Wydziału Kultury i Dziedzictwa Narodowego UMK, Katarzyna Biecuszek z Biura Miejskiego Konserwatora Zabytków. Debatę prowadziła dr Katarzyna Piotrowska z Wydziału Kultury i Dziedzictwa Narodowego UMK. Podczas uroczystości prezydent Jacek Majchrowski podziękował i uhonorował pamiątkowymi dyplomami osoby szczególnie zasłużone dla procesu wpisania Nowej Huty na listę Pomników Historii oraz które na co dzień podsycają patriotyzm lokalny i przyczyniły się do zaistnienia Nowej Huty w tej odsłonie, którą teraz dostrzegamy i doceniamy.

- Uznanie Nowej Huty za Pomnik Historii to swego rodzaju formalne uznanie wieloletnich starań miasta, ekspertów oraz wszystkich osób i instytucji, którym zależało na tym, aby chronić i promować wyjątkowość tego obszaru. Wierzę, że ten wpis jest nie tylko powodem do dumy wobec osiągniętego sukcesu, ale także przyczyni się do rozwoju dzielnicy, wzmocni jej tożsamość, obudzi zainteresowanie pozostałych mieszkańców naszego miasta, turystów, a także przyniesie ze sobą ważne inwestycje społeczne i infrastrukturalne poprawiające jakość

**Magiczny
Kraków**

życia w tej ważnej historycznej dzielnicy – podkreślił Jacek Majchrowski w swoim przemówieniu.

Ideą nowego cyklu **Kraków Heritage Lab** jest otwarcie przestrzeni dla moderowanych rozmów o szeroko rozumianej problematyce dziedzictwa kulturowego, opieki i ochrony, ale również twórczym podejściu do tematyki zrównoważonego rozwoju.

Inauguracyjny Kraków Heritage Lab 1/2023 odbył się 16 lutego, w pałacu Potockich, przy Rynku Głównym 20.

Zapraszamy do obejrzenia debaty.